

Маринич А. В.

здобувач вищої освіти 1 курсу
юридичного факультету,

Левін О. Л.

кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МОВНІ ПРОЦЕСИ У СУСПІЛЬСТВІ ЯК ЧИННИК ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Мова являє собою не лише засіб спілкування, а й один из головних чинників об'єднання нації, забезпечуючи єдність, культурний розвиток національної спільноти, забезпечує збереження національної індивідуальності, духовного і ментального розвитку, отже, представляє могутній засіб зміцнення національної свідомості, бо мова як генетичний код кожної окремої нації.

"Мова - це наша національна ознака, в мові - наша культура, ступінь нашої свідомості" – висловлювався український громадський діяч Іван Огієнко [3].

В процесі державотворення мова виконує як внутрішню національну функцію, так і зовнішню, перетинаючись з іншими консолідуючими чинниками. Основа зовнішньої функції полягає у виокремленні держави від інших країн, консолідації нації поміж інших націй та країн, утвердження нації та держави серед багатомовної спільноти. Щоб певна нація ґрунтувалась на засадах національної державності, творення політичної нації вимагає розв'язання основних питань мовних процесів. Державність української мови є основним чинником консолідації українського суспільства на всій території України.

Сформування сучасної української нації, символічним уособленням української державності, гарантією збереження національної ідентичності українського етносу і державної єдності України [4]. З огляду на це українська нація і держава забезпечувала відродження, захист української мови. Певні процеси які тривали століттями, аби забезпечити ідентичність української мови та української нації, безперечно, дуже вплинули на загальне державотворення. Тож мова розглядається не тільки як засіб комунікації, але й як елемент культури та чинник історичного та сучасного державотворення.

Якщо пригадати час після розпаду СРСР, який завершився утворенням незалежних держав, постало значне питання, яке стало одним із значних

процесів кожної після сформованої держави, питання функціонування державного організму у сфері лінгвістичних стосунків. Україна опинилась перед проблемою формування власної державної етнополітики [2]. Проголосувавши за свою незалежність, українці просто висловили бажання народу про готовність жити по-новому. А жити по-новому — означає будувати власну державу, бути в ній господарями, самостійно формувати та розвивати свою країну. Основним визначальним чинником цього процесу, як відомо, стало збереження рідної мови. Після чого процеси укріплення та розвитку державної мови для народу України стали основними чинниками державотворення. Отже, тому в системі державних пріоритетів мовна політика посіла чільне місце, оскільки її стратегічним завданням поряд із гарантуванням мовних прав людини стала утвердження суспільної злагоди і політичної стабільності, забезпечення єдності і зміцнення української держави.

Певний соціальний процес мовотворення та закріплення національної мови став основним чинником саме державотворення. Українська мова, котра була основана в суспільстві, є однією з найважливіших ознак суспільства і поза суспільством існувати не може. Мовні процеси і суспільство знаходяться у надто тісному взаємозв'язку. Немає жодної суспільної сфери, куди б не торкнулась мова.

Процеси розвитку державної мови, як фундаментально державоутворюючий фактор, виконує інтегруючу функцію не лише в культурно-історичному плані і в національно-духовній єдності нації, і насамперед виступає саме як державна - в політичній і соціальній сферах [1].

1. Варзар І. Політична етнологія як наука. К.: Школяр, 1994.

2. Жайворонок В. Українська етнолінгвістика. Нариси. К. : Довіра, 2007.

3. Каленюк С. Мова як складова національної культури. *Українознавчий альманах*. Київ. 2012.

4. Мова і духовність нації. К., 1992.